ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Τύπος Γραφείο ΚΕΜΠΑ
Αριθμός Αδείας 4537
ΕΛΤΑ Hellenic Post
ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1973/05 ΚΕΜΠΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Τεύχος 153 Σεπτέμβρης 2008

ΙΝΕ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

♦ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ 2008



• Δραστηριότητες ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Τεύχος 153, Σεπτέμβριος 2008

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ έχει υποστηρίξει τεκμηριωμένα ότι η μειωμένη ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών που παράγει η ελληνική οικονομία σχετίζεται κυρίως με την χαμηλή διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα της, η οποία αναφέρεται σε παράγοντες κρίσιμης σημασίας, όπως η ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών, η κλαδική αναδιάρθρωση της βιομηχανίας, ο γεωγραφικός προσανατολισμός των εξαγωγών, η οργάνωση της παραγωγής (από την οποία εξαρτάται η παραγωγικότητα του κεφαλαίου), η ποιότητα της επαγγελματικής κατάρτισης κλπ. Δυστυχώς, η κατεύθυνση που δόθηκε από τους φορείς άσκησης της οικονομικής πολιτικής και τις εργοδοτικές οργανώσεις και ακολουθήθηκε από τις επιχειρήσεις ήταν η μείωση του μοναδιαίου κόστους εργασίας.

Όμως, σήμερα, κρίνοντας εκ του αποτελέσματος, είμαστε σε θέση να διαπιστώσουμε ότι η κατεύθυνση αυτή ήταν λανθασμένη γιατί μετά από είκοσι έτη θεαματικής μείωσης του μεριδίου της εργασίας στο προϊόν (είτε πρόκειται για το σύνολο της οικονομίας είτε πρόκειται για τον επιχειρηματικό τομέα) και ανόδου των δεικτών της κερδοφορίας (περιθώρια κέρδους, απόδοση κεφαλαίου) οι επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας στο διεθνές εμπόριο δεν παρουσιάζουν βελτίωση. Αυτά, μεταξύ άλλων, αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεση του Ινστιτούτου Εργασίας ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ για το έτος 2008 που δημοσιεύεται στην ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Γιάννης Παναγόπουλος
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Σάββας Ρομπόλης, Γιάννης Κουζής, Πέτρος Λινάρδος - Ρυλμόν, Βασίλης Παπαδόγαμβρος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Σάββας Ρομπόλης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: Γ. Κολλιάς, Δ. Κατσορίδας
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ιουλιανού 24 Αθήνα, Τηλ: 210 8202247, Fax: 210 8202202
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: www.inegsee.gr • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:** vpetrak@inegsee.gr
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 210 5156820, Fax: 210 5156811

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟ 2008

Επιμέλεια: Γ.Κρητικίδης

Οι δυσμενείς διεθνείς οικονομικές εξελίξεις που χαρακτηρίζονται κυρίως από την αύξηση των τιμών του πετρελαίου, των πρώτων υλών και των τροφίμων, την χρηματοπιστωτική κρίση, την σημαντική αύξηση των τιμών και του πληθωρισμού, καθώς και την μείωση της παραγωγικότητας και της βιομηχανικής παραγωγής, επηρέασαν αρνητικά τον ρυθμό μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας κατά το 2007-2008, επιβεβαιώνοντας αφενός την πορεία επιβράδυνσής της που είχε ως σημείο εκκίνησης το τέλος των Ολυμπιακών Αγώνων και αφετέρου την πρόβλεψη (2004) του Ινστιτούτου Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ για την επιδείνωση του ρυθμού ανάπτυξής της κατά το 2008.

Έτσι, με την αύξηση των τιμών του πετρελαίου και των άλλων εισαγόμενων πρώτων υλών διατίθεται πλέον ένα αυξημένο μερίδιο του ΑΕΠ για την πληρωμή των εισαγωγών, αφήνοντας προς διανομή μεταξύ των επιχειρήσεων και εργαζομένων ένα μικρό μέρος του εγχώριου προϊόντος. Οι επιχειρήσεις αυξάνουν τις τιμές τους προσπαθώντας να επαναφέρουν την κερδοφορία τους στα υψηλά επίπεδα των προηγούμενων ετών και έτσι κατ' αυτόν τον τρόπο η ακρίβεια πυροδοτείται, εκτός των άλλων, και από την επιδίωξη τους να αυξήσουν το εισοδηματικό τους μερίδιο.

Όμως **η ακρίβεια** συμβάλλει και στην μείωση του μέσου πραγματικού μισθού, καθώς και στην αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών των εργαζόμενων τάξεων, με αποτέλεσμα να επιδρά αρνητικά στην συνολική ζήτηση.

Από την άποψη αυτή είναι χαρακτηριστικό ότι το πρώτο τρίμηνο του 2008 είναι το μοναδικό τρίμηνο της περιόδου 1995-2008 για το οποίο μειώθηκαν η ιδιωτική κατανάλωση, οι επενδύσεις και η εσωτερική ζήτηση.

Πράγματι, **η περιστολή της αγοραστικής δύναμης των μισθών** αναμένεται να συνεχισθεί καθώς ο πληθωρισμός του 2008 θα υπερβεί σε μέσα επίπεδα, έναντι του 2007, το 4%. Λαμβάνοντας δε υπόψη μας ότι στα αγαθά και στις υπηρεσίες, στα οποία πραγματοποιούνται μεγαλύτερες αυξήσεις τιμών με μεγαλύτερο βάρος στην κατανάλωση των νοικοκυριών με χαμηλότερο εισόδημα, θα ανέλθει στο επίπεδο του 6%, τότε γίνεται φανερό ότι ο **πληθωρισμός των εργαζομένων** υπερβαίνει κατά το ήμισυ τον πληθωρισμό της χώρας μας. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι τα νοικοκυριά που θα επιβαρυνθούν το 2008 με πληθωρισμό υψηλότερο του μέσου όρου είναι πολυπληθή, αφού το 50% των μισθωτών αμείβονται με μεικτές ακαθάριστες αποδοχές μικρότερες των 1.250 ευρώ, που σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΙΝΕ το ποσό αυτό αποτελεί τον διάμεσο μισθό στην Ελλάδα.

Όμως, εκτός από την ακρίβεια που παράγει αποτελέσματα ύφεσης, διαμέσου της μείωσης των πραγματικών μισθών και της περιστολής της ζήτησης, η ση-μερινή συγκυρία χαρακτηρίζεται από την ταυτόχρονη παρουσία περισσότερων παραγόντων που ευνοούν την επιβράδυνση της ελληνικής οικονομίας. Στην μείωση της ζήτησης συμβάλλουν η κάμψη των ρυθμών επέκτασης της οικοδομικής δραστηριότητας, η έλλειψη ρευστότητας και η συνακόλουθη άνοδος των επιτοκίων που πλήττει επιχειρήσεις και νοικοκυριά, διογκώνει το χρέος τους και αυξάνει την πιθανότητα καθυστερήσεων στην αποπληρωμή του.

Έτσι, **η αύξηση της εγχώριας ζήτησης,** στην οποία βασίστηκε η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας κατά την περίοδο 1996-2007, επιβραδυνόμενη κατά τα αμέσως επόμενα έτη θα επηρεάσει πτωτικά, με ότι αυτό συνεπάγεται, την προοπτική της ιδιωτικής κατανάλωσης, των δημοσίων επενδσύσεων(-29,2%, 2008, καθώς και των ιδιωτικών (-13,1% στη βιομηχανία το 2007).

Οι εξελίξεις αυτές επιδεινώνουν τις συνθήκες των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού στα επίπεδα των προβλεπόμενων στόχων. Γι'αυτό, αν όχι για το 2008 τουλάχιστον για το 2009, εκτιμάται ότι θα ληφθούν νέα μέτρα αύξησης των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού, πιθανότατα με περιστολή δαπανών από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, επιβολή του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων, αύξησης των τελών κυκλοφορίας των αυτοκινήτων κλπ. Επίσης, σημαντικό παράγοντα αποτελεί το γεγονός ότι η παραγωγικότητα της εργασίας στην Ελλάδα επιβραδύνεται περιορίζοντας έτσι τις δυνατότητες μείωσης του κόστους παραγωγής. Τέλος, στους παράγοντες που ευνοούν την επιβράδυνση της οικονομίας περιλαμβάνεται και η επιδείνωση του εξωτερικού ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών, η οποία αποτελεί ισχυρή ένδειξη σοβαρής υστέρησης στην ανταγωνιστικότητα των εγχώριων παραγόμενων προϊόν-των και υπηρεσιών.

Όμως, επί μια εικοσαετία επαναλαμβάνεται από τις εργοδοτικές οργανώσεις, τους φορείς άσκησης της οικονομικής πολιτικής και τους οικονομολόγους των διεθνών οργανισμών, η άποψη σύμφωνα με την οποία η μείωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας οφείλεται κατά κύριο λόγο ή αποκλειστικά στις υποτιθέμενες μεγάλες αυξήσεις του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Πρόσφατα μάλιστα (Ιούλιος 2008) διατυπώθηκε η άποψη (Eurobank) της αναγκαιότητας πραγματικής υποτίμησης κατά 25% στην Ελλάδα (μείωση του ρυθμού αύξησης του πληθωρισμού κάτω του μέσου όρου της ευρωζώνης) προκειμένου να βελτιωθεί τόσο σε μακροοικονομικό, όσο και σε κλαδικό επίπεδο, μεταξύ των οποίων, και με συγκράτηση της αύξησης των εισοδημάτων, η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και των ελληνικών εξαγωγών. Και αυτό, όπως επισημαίνεται, επειδή η υποτίμηση του νομίσματος δεν είναι δυνατή και οι διαφορές πληθωρισμού συσσωρευόμενες συνιστούν πραγματική ανατίμηση, πλήττοντας την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών εξαγωγών παρά την άνοδο της παραγωγικότητας.

Το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ έχει υποστηρίξει τεκμηριωμένα ότι η μειω-

μένη ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών που παράγει η ελληνική οικονομία σχετίζεται κυρίως με την χαμηλή διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα της, η οποία αναφέρεται σε παράγοντες κρίσιμης σημασίας, όπως η ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών, η κλαδική αναδιάρθρωση της βιομηχανίας, ο γεωγραφικός προσανατολισμός των εξαγωγών, η οργάνωση της παραγωγής (από την οποία εξαρτάται η παραγωγικότητα του κεφαλαίου), η ποιότητα της επαγγελματικής κατάρτισης κλπ. Δυστυχώς, η κατεύθυνση που δόθηκε από τους φορείς άσκησης της οικονομικής πολιτικής και τις εργοδοτικές οργανώσεις και ακολουθήθηκε από τις επιχειρήσεις ήταν η μείωση του μοναδιαίου κόστους εργασίας.

Όμως, σήμερα, κρίνοντας εκ του αποτελέσματος, είμαστε σε θέση να διαπιστώσουμε ότι η κατεύθυνση αυτή ήταν λανθασμένη γιατί μετά από είκοσι έτη θεαματικής μείωσης του μεριδίου της εργασίας στο προϊόν(είτε πρόκειται για το σύνολο της οικονομίας είτε πρόκειται για τον επιχειρηματικό τομέα) και ανόδου των δεικτών της κερδοφορίας (περιθώρια κέρδους, απόδοση κεφαλαίου) οι επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας στο διεθνές εμπόριο δεν παρουσιάζουν βελτίωση. **Αυτή η αποτυχία της εικοσαετούς προσπάθειας να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα** διαμέσου της μείωσης του μοναδιαίου κόστους εργασίας, των ιδιωτικοποιήσεων, της ενίσχυσης της κερδοφορίας του επιχειρηματικού τομέα, της διεύρυνσης της ευελιξίας των εργασιακών σχέσεων, της δημοσιονομικής πειθαρχίας με κύριο μέσο την πραγματική μείωση των κοινωνικών δαπανών και της απορύθμισης του συστήματος κοινωνικής προστασίας, θα έπρεπε να είχε οδηγήσει όσους υποστήριξαν αυτήν την κατεύθυνση και αυτό το μίγμα της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής σε αναθεώρηση των απόψεων τους και των πολιτικών τους.

Ιδιαίτερα **στις σημερινές συνθήκες της διεθνούς οικονομικής κρίσης** και της επιβράδυνσης της διεθνούς και της ελληνικής οικονομίας, ο κοινωνικό-οικονομικός σχηματισμός στην Ελλάδα (παρά τις διαβεβαιώσεις μέχρι και το πρώτο εξάμηνο του 2008 ότι η εφαρμοζόμενη τα τελευταία χρόνια οικονομική πολιτική των «οικονομικών της προσφοράς» θα δημιουργήσει συνθήκες στέρεης αντίστασης στις πιέσεις της διεθνούς οικονομικής ύφεσης καθώς και συνθήκες θωράκισής της), δεν δημιούργησε συνθήκες προστασίας του βιοτικού επιπέδου του κόσμού της μισθωτής εργασίας και γενικότερα των Ελλήνων πολιτών.

Στο πλαίσιο αυτό, **η κεντρική επιδίωξη της Έκθεσης για την Ελληνική Οικονομία και την Απασχόληση του έτους 2008,** συνίσταται στη διερεύνηση και επισήμανση των εξελίξεων και των πτυχών που συγκροτούν σε μεγάλο βαθμό, τον κοινωνικό-οικονομικό σχηματισμό στην Ελλάδα, καθώς και στην ανάδειξη της επιτακτικής ανάγκης θωράκισης της ελληνικής οικονομίας από τις αρνητικές επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Ταυτόχρονα, αποτελεί στόχο πρώτης προτεραιότητας η δημιουργία συνθηκών της δυναμικής προοπτικής της, με την μετάβαση σε ένα πρότυπο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της οικονομίας της αλληλεγγύης, το οποίο θα εγκαθιδρύσει θεσμούς κοινωνικής συνεργασίας και θα αναπτύξει

πολιτικές αναδιανομής του εισοδήματος (δημόσιος πόλος), πολιτικές κοινωνικής αλληλεγγύης και αμοιβαιότητας (κοινωνικός πόλος) και πολιτικές δυναμικής ανάπτυξης και διασύνδεσης των οικονομικών και κοινωνικό-πολιτικών λειτουργιών (αναπτυξιακός πόλος). **Η κεντρική αυτή επιδίωξη** της Έκθεσης για την Ελληνική Οικονομία και την Απασχόληση του έτους 2008, σημαίνει την μεταμόρφωση του προτύπου οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και την μετάβαση από την κυριαρχία της οικονομίας της αγοράς στην οικονομία των δημόσιων πολιτικών και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Από την άποψη αυτή, το **αναπτυξιακό δίλημμα** για την Ελλάδα και τα άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε., ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες της διεθνούς οικονομικής κρίσης είναι εάν θα απομακρυνθούν από τις δυσμενείς αυτές προοπτικές και αμφιβόλου αποτελεσματικότητας «ενεργοποίηση των αυτόματων μηχανισμών σταθεροποίησης της Ευρωπαϊκής Οικονομίας», σύμφωνα με το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ή θα προσανατολιστούν στην σύλληψη ενός νέου θεωρητικού υποδείγματος και στον σχεδιασμό και την οργάνωση ενός νέου προτύπου οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Η Έκθεση για την Ελληνική Οικονομία και την Απασχόληση του έτους 2008, υποστηρίζει ότι μια νέα πορεία οικονομικής ανάπτυξης, συλλογικής αλληλεγγύης και κοινωνικής συνείδησης της ελληνικής οικονομίας, θα αναβαθμίσει το τεχνολογικό, οικονομικό και κοινωνικό απόθεμα, με αποτέλεσμα να μετεξελιχθεί σε έναν οικονομικό και κοινωνικό σχηματισμό καινοτομικής, γνωσιολογικής και αλληλέγγυας προοπτικής, ο οποίος θα εξασφαλίζει την ποιότητα των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και των εργασιακών, εισοδηματικών και κοινωνικών συνθηκών παραγωγής τους, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού και του διεθνούς ανταγωνιστικού περιβάλλοντος.

Στην κατεύθυνση μιας **ολοκληρωμένης αναπτυξιακά και κοινωνικά προσέγγισης,** με την έννοια της ένταξης στο νέο πρότυπο ανάπτυξης των οικονομικών και κοινωνικών πτυχών της ελληνικής οικονομίας, τα πιο σημαντικά συμπεράσματα της Έκθεσης, αναφέρονται στα εξής:

1. Οι δυσμενείς διεθνείς οικονομικές εξελίξεις επηρέασαν αρνητικά τον ρυθμό μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας κατά το 2007-2008 και οδήγησαν σε έξαρση του πληθωρισμού. Εκτιμάται ότι στην διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 2008 οι νέες προβλέψεις που θα πραγματοποιηθούν από τους διεθνείς φορείς και από τους φορείς άσκησης της οικονομικής πολιτικής στην Ελλάδα θα αναθεωρήσουν σημα-

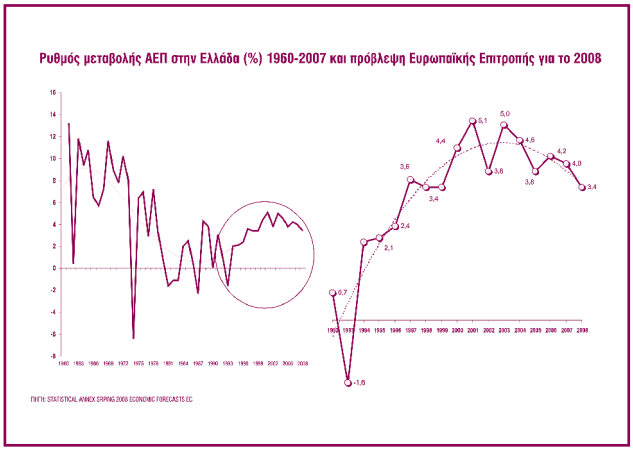

ντικά προς τα κάτω (από το 3,4% ή 3,6%) την αναμενόμενη εκατοστιαία αύξηση του ΑΕΠ για το 2008 και το 2009.

2. Οι τιμές των προϊόντων και των υπηρεσιών αυξήθηκαν σημαντικά κατά τους τελευταίους μήνες του 2007 και του 2008, αντανακλώντας την αντίδραση των επιχειρήσεων στην αύξηση των τιμών του πετρελαίου και των πρώτων υλών προσπαθώντας να επαναφέρουν την κερδοφορία τους στα υψηλά επίπεδα των προηγούμενων ετών και επιδιώκοντας την αύξηση του εισοδηματικού τους μεριδίου.



3. Η ελληνική οικονομία, μετά την αναθεώρηση των Εθνικών Λογαριασμών που παρουσιάζουν υψηλότερο ΑΕΠ, προωθήθηκε στο επίπεδο της πραγματικής σύγκλισης. Όμως το 2008, **ο στόχος της πραγματικής σύγκλισης** προβλέπεται να μειωθεί σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, αφού το κατά κεφαλή ΑΕΠ της Ελλάδος προβλέπεται να υποχωρήσει στο 98%, ίσως και χαμηλότερα του Ευρωπαϊκού μέσου όρου των 27 κρατών - μελών, από 98,6% που ήταν το 2007.



4. Κατά το 2007 το επίπεδο παραγωγικότητας στην Ελλάδα είχε αυξηθεί, συγκριτικά με το 2000, κατά 12 % περισσότερο από την Ε.Ε.-15, κατά 10% από τις 23 αναπτυγμένες χώρες και κατά 7% από τις 35 πιο αναπτυγμένες χώρες του πλανήτη. **Κατά το 2008** η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας στην Ελλάδα έναντι των άλλων χωρών θα συνεχιστεί, παρά το γεγονός ότι συγκρινόμενη η παραγωγικότητα της εργασίας στην Ελλάδα το 2008 σε σχέση με το 2007 θα αντιστοιχεί στο 71,9% του ευρωπαϊκού μέσου όρου από 73,7%.

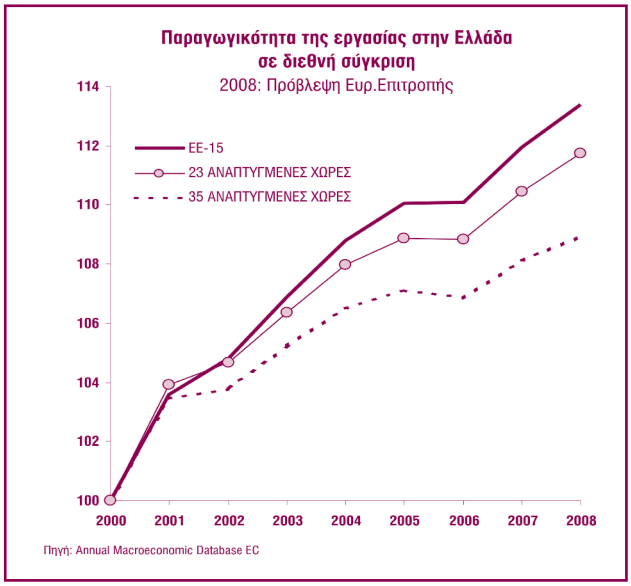

5. Οι εξωτερικές ανταλλαγές της χώρας είχαν αρνητική συμβολή στο ΑΕΠ για τρίτο συνεχές έτος. Πιο συγκεκριμένα, το 2007 αφαίρεσαν 1,3 εκατοστιαίες μονάδες από την αύξηση του προϊόντος. Για το 2008 αναμένεται ότι το εξωτερικό εμπόριο θα έχει εκ νέου αρνητική (-1%) συμβολή στο ΑΕΠ.

6. Η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά το 2008, εκτιμάται ότι θα συμβάλλει στην αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,3 εκατοστιαίες μονάδες. Σημαντική ήταν και η συμβολή της δημόσιας κατανάλωσης στην αύξηση του ΑΕΠ κατά μία περίπου εκατοστιαία μονάδα. Εντούτοις, για το 2008, η συμβολή της δημόσιας κατανάλωσης αναμένεται να περιοριστεί στην μισή εκατοστιαία μονάδα.

7. Η εγχώρια ζήτηση αυξήθηκε μεταξύ 1995 και 2008, έναντι των πιο αναπτυγμένων χωρών κατά 30% περίπου. Η αντίστοιχη αύξηση του ΑΕΠ ανήλθε σε 22% περίπου. Αυτή η απόκλιση μεταξύ των δύο μεγεθών περιγράφει το γεγονός ότι η εγχώρια ζήτηση στην Ελλάδα απευθύνεται στις εισαγωγές περισσότερο από ότι στις άλλες ανεπτυγμένες χώρες. Αυτό που υποδηλώνει η απόκλιση αυτή είναι η εξαιρετικά μειωμένη ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

8. Το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών στην Ελλάδα ως ποσοστό του ΑΕΠ, ανέρχεται σε 14,1% (2007) και αποτελεί την χειρότερη επίδοση της ελληνικής οικονομίας μεταξύ των κρατών - μελών της Ε.Ε. των 15.

Η συμβολή του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών στην διαμόρφωση των μεταβολών του ΑΕΠ
2008: Πρόβλεψη Ευρ.Επιτροπής, κινητός μέσος 5 όρων

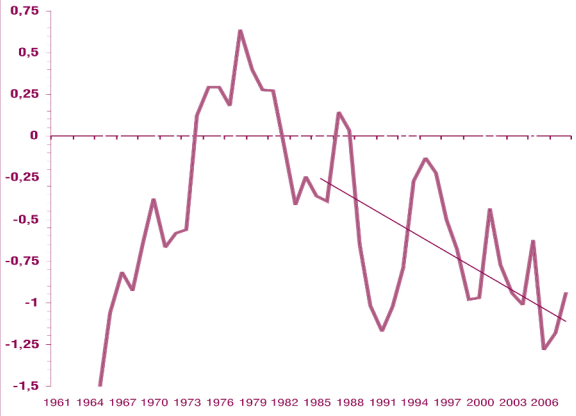

Η συμβολή της κατανάλωσης στην διαμόρφωση των μεταβολών του ΑΕΠ 1995-2007 και πρόβλεψη 2008

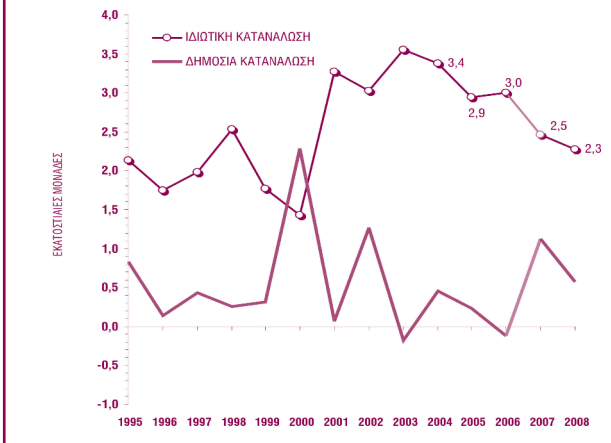

Πηγή: Annual Macroeconomic Database EC

Εγχώρια ζήτηση και ΑΕΠ σε σταθερές τιμές 2000 σε σύγκριση με 23 ανεπτυγμένες χώρες
(σταθμισμένος δείκτης 1995-2007 και πρόβλεψη 2008, 1995=100)

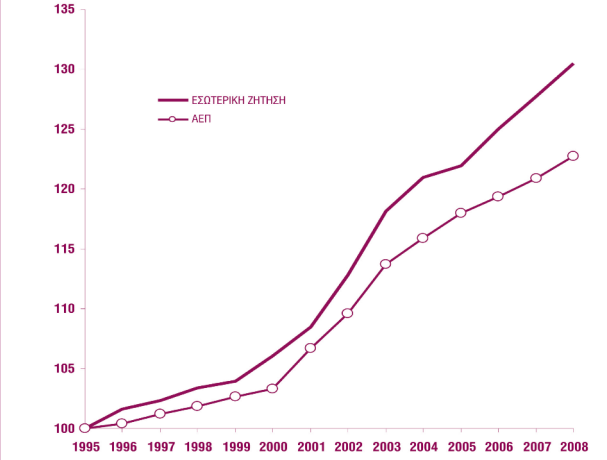

ΠΗΓΗ: Annual Macroeconomic Database EC

9. Η δυσμενής δημοσιονομική κατάσταση της ελληνικής οικονομίας η οποία, εκτός των άλλων, τροφοδοτείται και από τις επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης, δημιουργεί συνθήκες αβεβαιότητας, τόσο για την επίτευξη των στόχων του Κρατικού Προϋπολογισμού του έτους 2008, όσο και για τους στόχους και τις προβλέψεις των οικονομικών και δημοσιονομικών μεγεθών κατά την σύνταξη του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2009, με ότι αυτό αρνητικά συνεπάγεται για την αύξηση (άμεση και έμμεση φορολογία) της φορολογικής επιβάρυνσης του κόσμου της μισθωτής εργασίας.

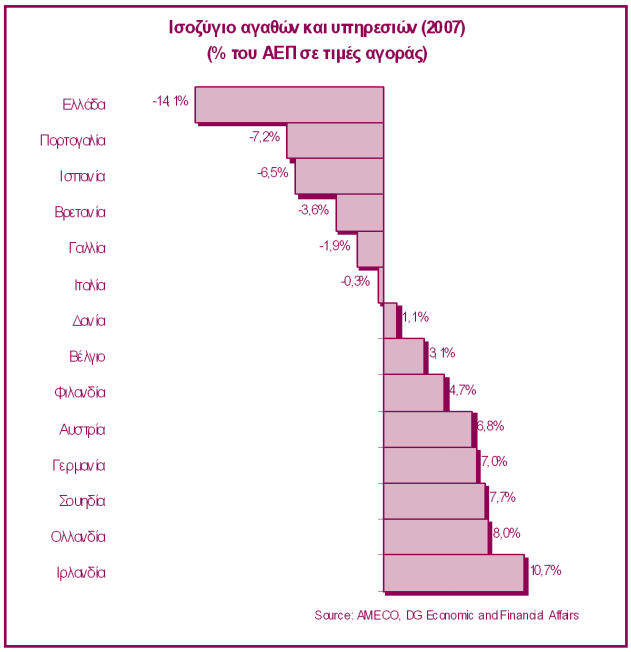

10. Από την ανάλυση και επεξεργασία των φορολογικών δηλώσεων στην Ελλάδα την τριετία 2004 - 2006 προκύπτει ότι οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι το 2004 κατέβαλαν το 44% των φόρων εισοδήματος και το 2006 κατέβαλαν το 50,1% των φόρων εισοδήματος (άμεση φορολογία). Αντίθετα, οι επιχειρήσεις, ενώ το 2004 είχαν καταβάλει το 43% των φόρων εισοδήματος, το 2006 κατέβαλαν το 36,3% των φόρων εισοδήματος άμεση φορολογία). Οι εξελίξεις αυτές στην φορολογική επιβάρυνση των Ελλήνων φορολογουμένων (5.530.427 οικονομικό έτος 2007) αναδεικνύουν το εύρος και το βάθος της φορολογικής ανισότητας σε βάρος των μισθωτών και των συνταξιούχων

11. Η σημερινή συγκυρία αναφορικά με το πεδίο των εξελίξεων και των πολιτικών που αφορούν **την ανταγωνιστικότητα** χαρακτηρίζεται ταυτοχρόνως από την επιδείνωση των διεθνών συνθηκών, καθώς και από την αποκάλυψη της αδυναμίας της ελληνικής οικονομίας να πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα ως προς τη διεθνή θέση της οικονομίας. Οι πολιτικές που απαιτούνται για τον προσανατολισμό της ελληνικής οικονομίας σε μία τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης προϋποθέτουν τον συνδυασμό και τον συντονισμό τους, την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού από την άποψη των γνώσεων του, της δυνατότητάς του να εξελίσσει τις γνώσεις του των ευθυνών του στο πλαίσιο των παραγωγικών διαδικασιών, την επεξεργασία, τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση, των στόχων και των μέσων, με την συμμετοχή των συντελεστών οι οποίοι εκφράζουν τους οικονομικούς παράγοντες αλλά και το σύνολο της κοινωνίας.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΦΟΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (άμεση φορολογία)

	2004	2006
ΜΙΣΘΩΤΟΙ & ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ	44%	50,1%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	43%	36,3%

Πηγή:ΥΠΕΘΟ

Οι πολιτικές για την Ανταγωνιστικότητα

- Επιδείνωση των διεθνών συνθηκών,
- Αποκάλυψη της αδυναμίας της ελληνικής οικονομίας.

12. Οι ασκούμενες πολιτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο επίτευξης των φιλόδοξων στόχων **της Στρατηγικής της Λισσαβόνας** στην πραγματικότητα αποτυπώνουν την αντιφατική συνύπαρξη μίας στρατηγικής προοπτικής που περιλαμβάνει τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης μαζί με τις επιδιώξεις αποδόμησης της συγκεκριμένης στρατηγικής προοπτικής, οι οποίες αφορούν την επέκταση των ιδιωτικοποιήσεων, την αύξηση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων, την διεύρυνση της απελευθέρωσης και της ευελιξίας στην αγορά εργασίας, την απορύθμιση της κοινωνικής ασφάλισης και την διαχείριση των δημοσίων οικονομικών με έμφαση την συγκράτηση των δημοσίων δαπανών.

Οι ασκούμενες πολιτικές
για τη επίτευξη των στόχων
της Στρατηγικής της Λισσαβόνας

Αποτυπώνουν την αντιφατική συνύπαρξη:
μιας Στρατηγικής προοπτικής που περιλαμβάνει τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης και μιας σταδιακής αποδόμησης της συγκεκριμένης στρατηγικής προοπτικής.

13. Οι ακαθάριστες πραγματικές αποδοχές στην Ελλάδα κατά το 2007 αυξήθηκαν κατά 3,9%. Για να διατηρηθεί κατά το 2008 η σταθερότητα στην διανομή του προϊόντος (πριν από τις αναδιανεμητικές λειτουργίες του κράτους), θα πρέπει οι τελικές αυξήσεις των ονομαστικών αποδοχών να ισούνται με το άθροισμα πληθωρισμού και παραγωγικότητας εργασίας. Εάν ο πληθωρισμός (δείκτη τιμών καταναλωτή) ανέλθει σε 4,2% (ΟΟΣΑ,2008) και η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας ανέλθει σε 2,2% (Ευρωπαϊκή Επιτροπή), τότε οι τελικές αυξήσεις των ονομαστικών αποδοχών θα πρέπει να είναι 6,4%.

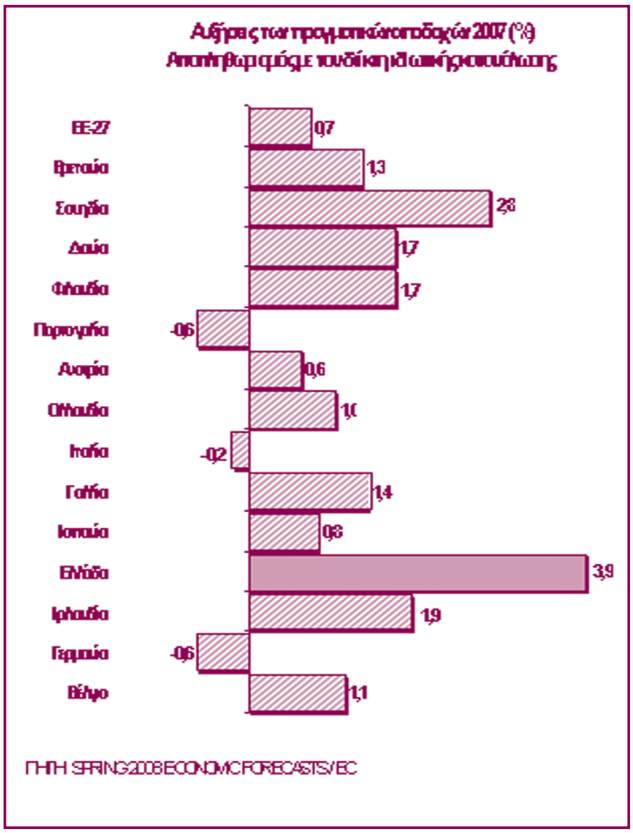

14. Την περίοδο 2000-2007 στην Ελλάδα υπήρξε **σωρευτική μείωση του πραγματικού κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος κατά 1,2%**. Παράλληλα, η αύξηση της μέσης πραγματικής αμοιβής στον ιδιωτικό τομέα σε επίπεδα βραδύτερα από την μέση παραγωγικότητα της εργασίας είχε ως αποτέλεσμα, στο τέλος της περιόδου, η μεν μέση πραγματική αμοιβή στον ιδιωτικό τομέα να έχει αυξηθεί κατά 27%, ενώ η παραγωγικότητα κατά 36,5%. Υπήρξε επομένως για τις επιχειρήσεις σε πραγματικούς όρους ένα όφελος περίπου 7% στο κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Τέλος, ενώ το μηνιαίο κόστος εργασίας (ακαθάριστος μισθός +εργοδοτικές εισφορές) στην Ελλάδα ανέρχεται (2007) στο 83% του μέσου αντίστοιχου κόστους στην Ε.Ε.-15 (σε μονάδες αγοραστικής δύναμης), η παραγωγικότητα της εργασίας στην Ελλάδα ανέρχεται σε 91% του μέσου ευρωπαϊκού όρου.

15. Οι μέσες μηνιαίες αποδοχές το 2007 ανέρχονται στην Ελλάδα σε 1.668 ευρώ για τους απασχολούμενους με πλήρες ωράριο, έναντι 2.366 ευρώ κατά μέσο όρο στα κράτη-μέλη της Ε.Ε.-15. Το αντίστοιχο μέγεθος στην Πορτογαλία ανερχόταν σε 1.207 ευρώ. Τέλος, η αγοραστική δύναμη του μέσου ακαθάριστου μισθού στην Ελλάδα κατά το 2007 ανερχόταν στο 83% του μέσου όρου της Ε.Ε.-15. Η Ισπανία ήταν στο 85% του μέσου όρου της Ε.Ε.-15.

16. Η Ελλάδα διακρίνεται για τις οικονομικές της ανισότητες, με την έννοια ότι το εισόδημα των 20% περισσότερο εύπορων Ελλήνων που κατέχει το 40,4% του εισοδήματος, είναι συστηματικά περίπου το

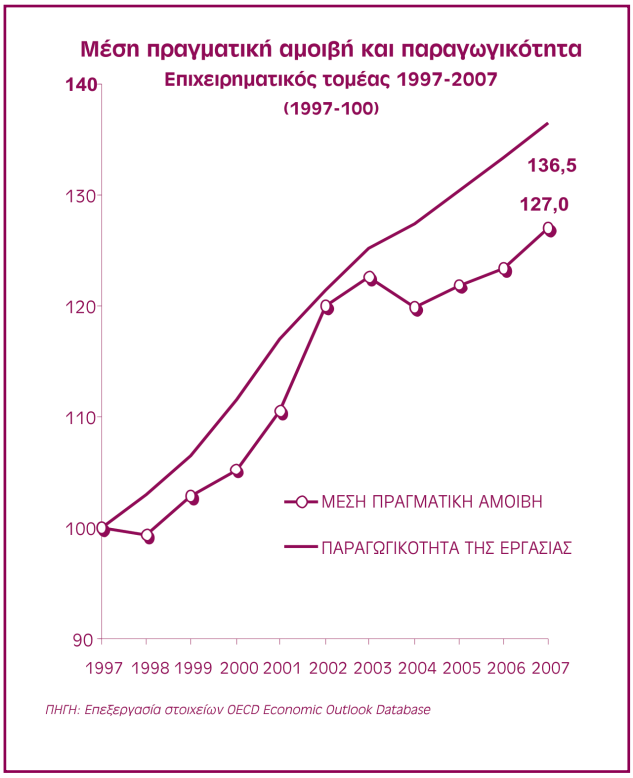

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων OECD Economic Outlook Database

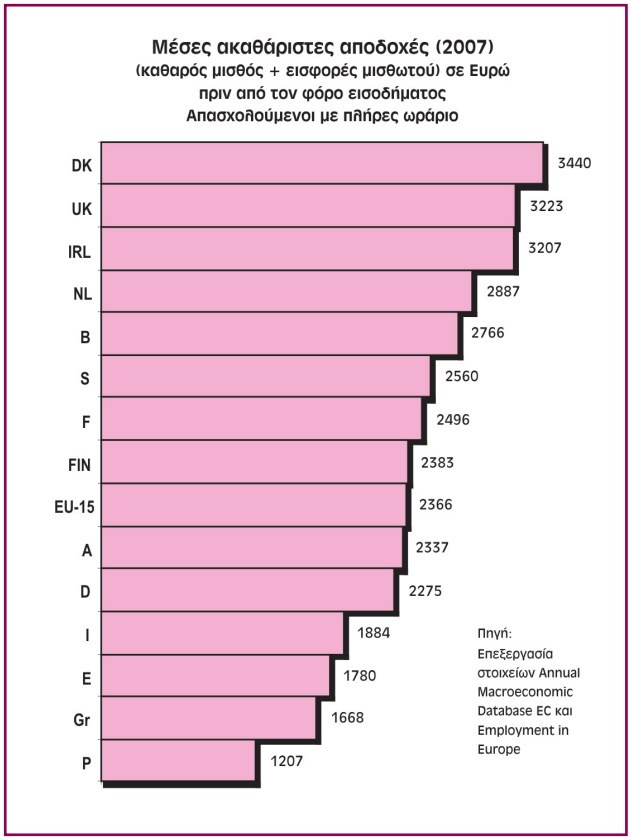

εξαπλάσιο από το εισόδημα των 20% λιγότερο εύπορων Ελλήνων που κατέχει το 7% του εισοδήματος. Μόνο η Πορτογαλία, η Λιθουανία και κυρίως η Λετονία παρουσιάζουν υψηλότερους δείκτες εισοδηματικής ανισότητας.

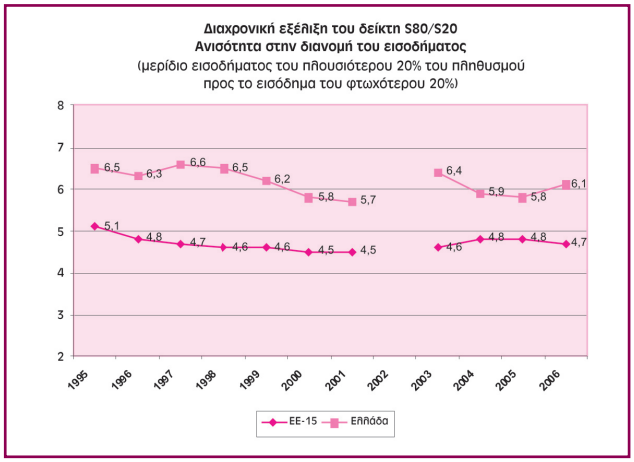

17. Οι μισθοί των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα (δημόσιες υπηρεσίες, δημόσιοι οργανισμοί, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, τοπική αυτοδιοίκηση) κατανέμονται (2007) ως εξής: Το 30% των εργαζομένων δήλωσαν ότι οι καθαρές τους αποδοχές ήταν μικρότερες των 1.000 ευρώ μηνιαίως, ενώ το 37% δήλωσαν ότι είχαν μηνιαίες αποδοχές μεταξύ 1.000 και 1.250 ευρώ. Επομένως το όριο για τους χαμηλόμισθους ήταν 766 ευρώ και το ποσοστό των χαμηλόμισθων μεταξύ των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα ήταν 10% έναντι 22% στον ιδιωτικό τομέα.

18. Ο κατώτατος μισθός σε ευρώ στην Ελλάδα συνεχίζει να υστερεί σημαντικά έναντι των κατώτατων μισθών των πλουσιότερων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στις οποίες ισχύει ο κατώτατος μισθός σε εθνικό επίπεδο) και ανέρχεται περίπου στο 60% του αντίστοιχου κατώ-

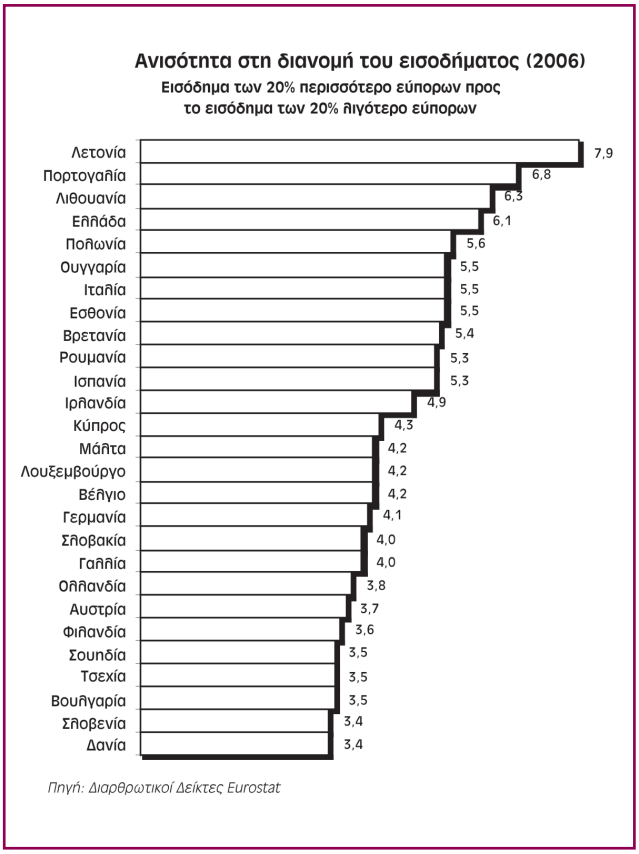

Πηγή: Διαρθρωτικοί Δείκτες Eurostat

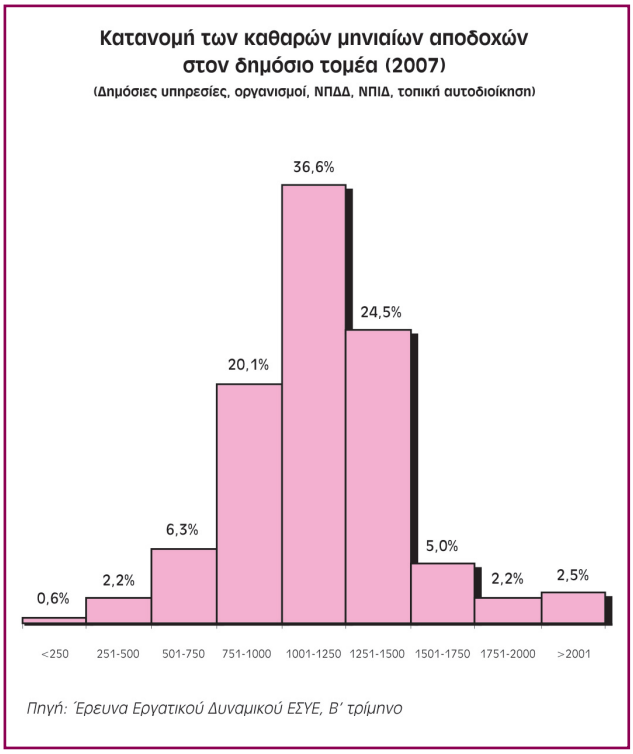

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΣΥΕ, Β' τρίμηνο

τατου μισθού της πρώτης κατηγορίας χωρών (Γαλλία, Αγγλία, Βέλγιο, Ολλανδία, Ιρλανδία και Λουξεμβούργο), ενώ βρίσκεται σε ευνοϊκότερη θέση έναντι του αντίστοιχου κατώτατου μισθού των χωρών της δεύτερης κατηγορίας χωρών (Πορτογαλία, Ισπανία, Σλοβενία και Μάλτα).

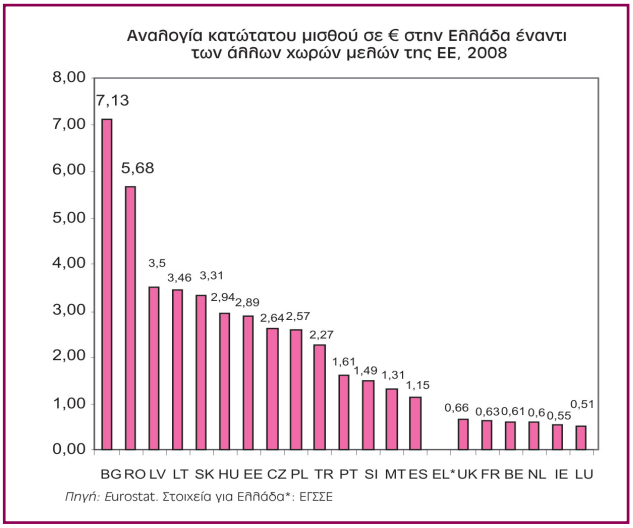

Πηγή: Eurostat. Στοιχεία για Ελλάδα: ΕΓΣΣΕ*

19. Το εργατικό δυναμικό (δεύτερο τρίμηνο 2007), ανέρχεται σε 4,92 εκατομμύρια άτομα και αντιστοιχεί στο 68,2% του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας (15-64), ενώ η απασχόληση η οποία ανέρχεται σε 4,52 εκατομμύρια άτομα αντιστοιχεί στο 62,7% του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας. Υψηλή όμως παραμένει η αναλογία (33,0%) του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού 15-64 ετών στον αντίστοιχο πληθυσμό. Με άλλα λόγια, το 1/3 του παραγωγικού πληθυσμού δεν είναι ενταγμένο στην αγορά εργασίας, δύο από τους τρεις άεργους είναι γυναίκες και τα υψηλότερα ποσοστά μη συμμετοχής στην αγορά εργασίας παρατηρούνται στις ηλικίες 15-19 ετών και 55-64 ετών.

20. **Η διάρθρωση της απασχόλησης** στην Ελλάδα αναφέρεται στους μισθωτούς (64,1% των απασχολούμενων) στους αυτοαπασχολούμενους (21,3%) στους εργοδότες (8,2%) και στα συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη (6,4%) των αυτοαπασχολούμενων. Σε σχέση με το έτος 2006 αυξήθηκαν οι κατηγορίες των μισθωτών και των εργοδοτών, ενώ έμειναν αμετάβλητες οι κατηγορίες των αυτοαπασχολούμενων και των συμβοηθούντων και μη αμειβόμενων μελών. Σημαντικό μερίδιο στην αύξηση της απασχόλησης συνεχίζει να έχει η μισθωτή εργασία, καθώς και το μερίδιο που της αναλογεί πλησιάζει το 93% της μεταβολής 2006-2007.

21. Η απασχόληση σε σχέση με το έτος 2006 αυξήθηκε σε 9 κλάδους και μειώθηκε στους υπόλοιπους 8 κλάδους της οικονομίας. Στους κλάδους στους οποίους αυξήθηκε η απασχόληση (η μεταβολή ανέρχεται περί τα 112.700 άτομα), 3 στους 10 απασχολούμενους προέρχονται από την μεταβολή στον κλάδο των κατασκευών, ενώ στους κλάδους στους οποίους μειώθηκε η απασχόληση (κατά 45.000 άτομα), οι 2 από τους 3 απασχολούμενους προέρχονται

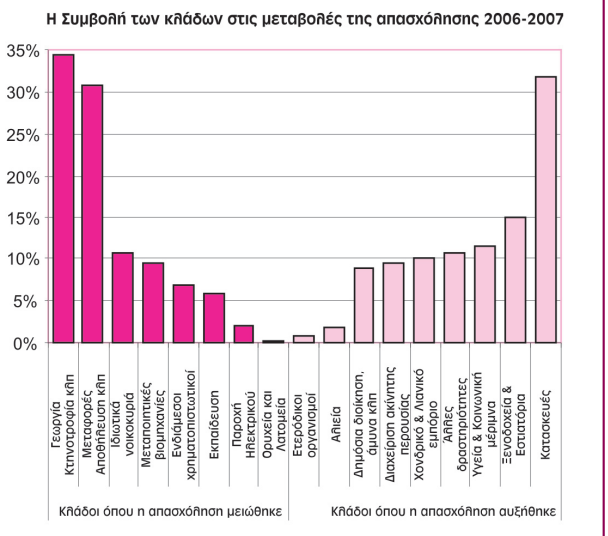

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, 2006 & 2007 Β΄ τρίμηνο

από την μείωση στους κλάδους της Γεωργίας και των Μεταφορών - Επικοινωνιών.

22.Το ποσοστό της μερικής απασχόλησης το 2007, διαμορφώθηκε σε 5,8% των απασχολούμενων αντιστοιχώντας σε 262.000 άτομα. Το ποσοστό της **προσωρινής απασχόλησης** κατά το 2007 διαμορφώθηκε στο 11,1% των μισθωτών απασχολούμενων αντιστοιχώντας στα 322.300 άτομα. Οι νεοεισερχόμενοι άνεργοι ανέρχονται στα 140.100 άτομα και αναλογούν στο 35,2% του συνόλου των ανέργων και οι μακροχρόνιοι άνεργοι παραμένουν πάνω από το ήμισυ των ανέργων (208.150 άτομα, 52,3%).

23.Ο πληθυσμός των μεταναστών (ΕΣΥΕ, Β' τρίμηνο 2007) ανέρχεται στα 580.700 άτομα (άνδρες και γυναίκες) από τα οποία 49,2% είναι γυναίκες. Η συμμετοχή τους στον συνολικό πληθυσμό της χώρας ανέρχεται στο 5,4%. **Ο παραγωγικός πληθυσμός** των μεταναστών (15-64 ετών) ανέρχεται στο 77,8% του συνολικού πληθυσμού τους.

Η απασχόληση των μεταναστών ανέρχεται σε 304.710 άνδρες και γυναίκες και αποτελούν πάνω από τα 2/3 του παραγωγικού τους πληθυσμού (67,3%), ενώ η συμμετοχή τους στους απασχολούμενους της χώρας ανέρχεται στο 7,1%. **Η ανεργία** των μεταναστών για πρώτη φορά πλησίασε το μέσο ποσοστό ανεργίας της χώρας (8% στους μετανάστες έναντι 8,1%). Περισσότερο από το ήμισυ των μεταναστών έχουν Αλβανική υπηκοότητα, καθώς αναλογούν 6 στους 10 μετανάστες με Βουλγαρική, Ρουμανική, Πολωνική, Γεωργιανή, Ρώσικη και Ουκρανική υπηκοότητα. **Το καθαρό μηνιαίο εισόδημα** της πλειοψηφίας των μεταναστών, κατά δήλωση τους, στην Ελλάδα κυμαίνεται από 500 ευρώ μέχρι 1.000 ευρώ, ενώ το 9% έχει καθαρό μηνιαίο εισόδημα που κυμαίνεται από 1.001-1.250 ευρώ.

24.Στην Ελλάδα πάνω από δύο εκατομμύρια άτομα βρίσκονται κάτω από τα όρια της φτώχειας (832.456 νοικοκυριά και 2.088.701 άτομα). Η Ελλάδα με ποσοστό 21% του πληθυσμού να βρίσκεται κάτω από τα όρια της φτώχειας συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών με τα μεγαλύτερα ποσοστά φτώχειας στην Ε.Ε. - 27 και μόνο η Λετονία παρουσι-

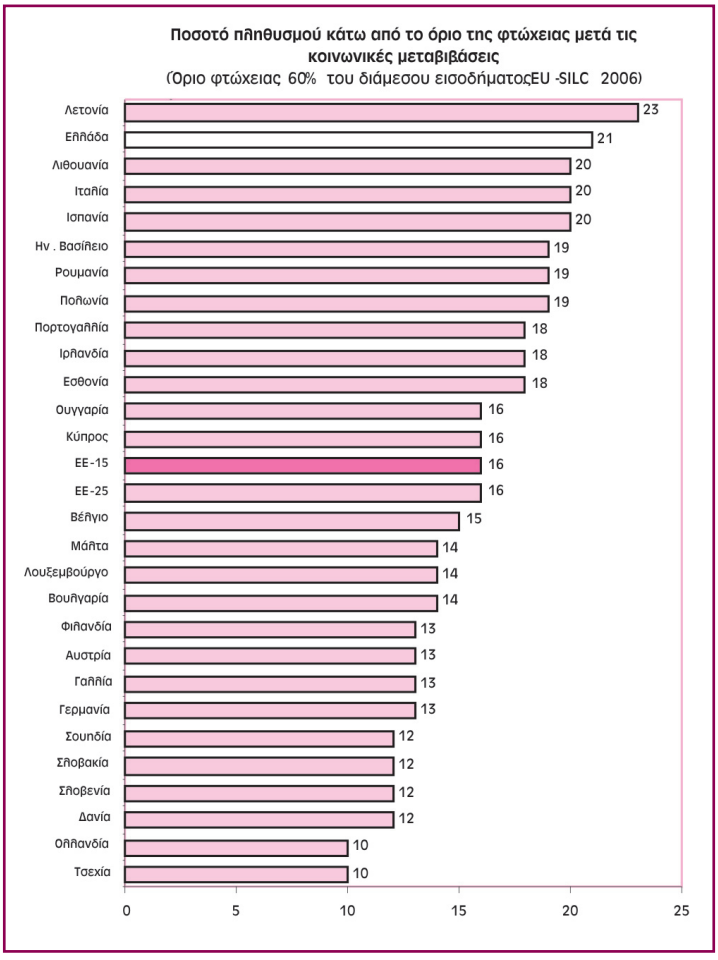

άζει μεγαλύτερο ποσοστό (23%), ενώ κατέχει το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 15 «παλαιών» κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

25.Στην Ελλάδα ένας συνταξιούχος στους τέσσερις και ένας άνεργος στους τρείς έχει εισόδημα χαμηλότερο από το όριο της φτώχειας. Επίσης, το ποσοστό των εργαζομένων που βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας ανέρχεται σε 14% στην Ελλάδα (φτωχοί εργαζόμενοι) ποσοστό υψηλότερο από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διπλάσιο από τον μέσο όρο της Ε.Ε.-27(7%), ενώ από την κατανομή του συνολικού φτωχού πληθυσμού στην Ελλάδα προκύπτει ότι το 1/3 είναι εργαζόμενοι.

26. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ποσοστά της φτώχειας ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης εργασίας κατά την διάρκεια της απασχόλησης μέσα στο έτος. Έτσι, ενώ στην περίπτωση της σταθερής απασχόλησης (σύμβαση αορίστου χρόνου) τα ποσοστά φτώχειας ανέρχονται στα ίδια επίπεδα στην Ελλάδα και στην Ε.Ε. - 15(4%) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις τα ποσοστά είναι εξαιρετικά υψηλότερα στην Ελλάδα. Στην περίπτωση της προσωρινής απασχόλησης το ποσοστό φτώχειας ανέρχεται σε 19% στην Ελλάδα (έναντι 12% στην Ε.Ε. - 15), είναι σχεδόν διπλάσιο στην περίπτωση της απασχόλησης με πλήρες ωράριο (13% στην Ελλάδα έναντι 6% στην Ε.Ε. - 15) και 2,5% φορές μεγαλύτερο στην περίπτωση της μερικής απασχόλησης (26% στην Ελλάδα έναντι 10% στην Ε.Ε. - 15).

27. Οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στην Ελλάδα λειτουργούν ως πολι-

Ποσοστό κινδύνου φτώχειας ανάλογα με τον τύπο σύμβασης εργασίας και την διάρκεια απασχόλησης μέσα στο έτος, στην Ελλάδα και την ΕΕ-15
EU-SILC 2006

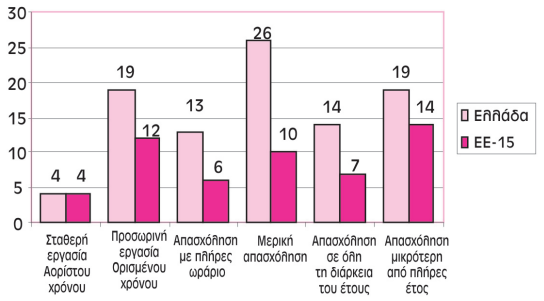

Πηγή: Eurostat (EU-SILC 2006)

τικές ενίσχυσης της προσφοράς εργασίας (7 στους 10 απασχολούμενους με επιδοτούμενα προγράμματα τέθηκαν ως άνεργοι εκτός αγοράς εργασίας μετά την λήξη των συγκεκριμένων προγραμμάτων), με απώτερο σκοπό την υποστήριξη των πολιτικών συμπίεσης των αμοιβών εργασίας και ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων. Ταυτόχρονα, με τον τρόπο που γίνεται η διαχείριση των συγκεκριμένων προγραμμάτων, οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης συμβάλλουν στην διαχείριση της ανεργίας κυρίως των νέων και των γυναικών χωρίς όμως να οδηγούν στην αύξηση της απασχόλησης ή στην μείωση των συνολικών επιπέδων ανεργίας.

28. Η βελτίωση της όποιας θετικής επίδρασης των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης προϋποθέτει την εστίαση τους σε ειδικές ομάδες και στόχους αναφορικά με την απασχόληση, με την έννοια να μην έχουν μαζικό χαρακτήρα αλλά να περιορίζονται σε μικρής κλίμακας προγράμματα παρεμβάσεων σε τοπικό επίπεδο και τέλος να διατίθεται σημαντικός χρόνος για την προετοιμασία και την αναζήτηση απασχόλησης. Η στρατηγική αυτή προϋποθέτει ένα άλλο θεσμικό πλαίσιο για την εφαρ-

Οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στην Ελλάδα

Λειτουργούν ως πολιτικές ενίσχυσης της προσφοράς εργασίας,

Συμβάλλουν στην διαχείριση της ανεργίας,

Χωρίς να οδηγούν:

στην αύξηση της απασχόλησης

ή στην μείωση των συνολικών επιπέδων ανεργίας

μογή τους όπου θα εντάσσονται σε μία αναπτυξιακή πολιτική, λειτουργώντας ως πολιτικές επιλεκτικής ενίσχυσης της απασχόλησης ειδικών ομάδων του εργατικού δυναμικού.

29. Η απόπειρα μεταφοράς **πρακτικών ευελιξίας και ασφάλειας** (flexicurity) και οι πιέσεις που ασκούνται στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της ευελιξίας με όχημα την επίκληση της ασαφούς, αβέβαιης και μη ισόρ-

Η απόπειρα μεταφοράς πρακτικών ευελιξίας και ασφάλειας (flexicurity) αποτελούν παράγοντα περαιτέρω απορύθμισης των εργασιακών σχέσεων και των όρων κοινωνικής συνοχής.

ροπης ασφάλειας, αποτελούν παράγοντα περαιτέρω απορύθμισης των εργασιακών σχέσεων και των όρων κοινωνικής συνοχής όταν μάλιστα αυτές αποβλέπουν στην απελευθέρωση του συστήματος απολύσεων.

30. Οι εξελίξεις τα τελευταία χρόνια στον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του δημόσιου τομέα αλλά και ρύθμισης των εργασιακών σχέσεων στην κεντρική δημόσια διοίκηση, είναι σημαντικές σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χαρακτηρίζονται **από μια τάση αποδυνάμωσης και ιδιωτικοποίησης της κεντρικής δημόσιας διοίκησης,** με αποτέλεσμα τον περιορισμό των δημόσιων λειτουργιών και την συρρίκνωση της επιρροής του δημοσίου τομέα στην λειτουργία της οικονομίας και της κοινωνίας. Ταυτόχρονα, οι **ευέλικτες μορφές απασχόλησης** τα τελευταία χρόνια (συμβάσεις ορισμένου χρόνου, μερική απασχόληση) παρουσιάζουν **αξιοσημείωτη αύξηση στον δημόσιο τομέα** συνολικά, συνοδευόμενη από μια τάση απορύθμισης των όρων εργασίας.

Στην Ελλάδα η απασχόληση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (2007) ανέρχεται σε 1.018.00 άτομα και αντιστοιχεί στο 36,2% της συνολικής απασχόλησης, έναντι ποσοστού 63,8% των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα. Αξίζει να σημειωθεί ότι από τους εργαζόμενους που εισήλθαν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα το 2007 ο ένας στους τρεις απασχολείται με σύμβαση αορίστου χρόνου, ενώ οι υπόλοιποι δύο (2/3) απασχολούνται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και διάρκειας από 7 έως 12 μήνες (53%).

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	2007
Ευρύτερος Δημόσιος τομέας	1.018.000 36,2%
Εισροές	**26.760**
ΜΟΝΙΜΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	9.388 *35%*
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	17.372 *65%*
Διάρκεια σύμβασης από 7-12 μήνες	9.200 *53%*

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, 2007 Β΄ τρίμηνο

31. Ο στρατηγικός στόχος της δωρεάν παροχής υπηρεσιών υγείας στους πολίτες σταδιακά απαξιώνεται και αντικαθίσταται από τον στόχο συγκρότησης ενός επιχειρηματικού κλάδου παραγωγής υπηρεσιών υγείας που λειτουργεί με τους νόμους της αγοράς. Με άλλα λόγια, οι υπηρεσίες υγείας τείνουν να μετατραπούν (στον βαθμό που συνεχίζεται η διαδικασία υποχώρησης των δημοσίων δαπανών υγείας και της μεγέθυνσης των ιδιωτικών δαπανών) από δημόσιες σε ιδιωτικές.

32. Κυοφορούνται σαφείς **κίνδυνοι ανατροπής του διεθνούς συστήματος κοινωνικής ασφάλισης,** δεδομένου ότι και οι τελευταίοι θεματοφύλακες (Διεθνής Οργάνωση Εργασίας και Διεθνής Ένωση Κοινωνικής Ασφάλειας) που θεωρούν την κοινωνική ασφάλιση ως θεσμό με κοινωνικό-πολιτική λειτουργία, αλλάζουν την θεώρηση τους με ταχύ βηματισμό και υπαναχωρούν από τις πάγιες, μέχρι σήμερα, προτεραιότητες τους σε σχέση με την λειτουργία της κοινωνικής ασφάλισης, προσχωρώντας στις θέσεις των άλλων διεθνών Οργανισμών (ΟΟΣΑ, ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα, Ευρωπαϊκή Επιτροπή).

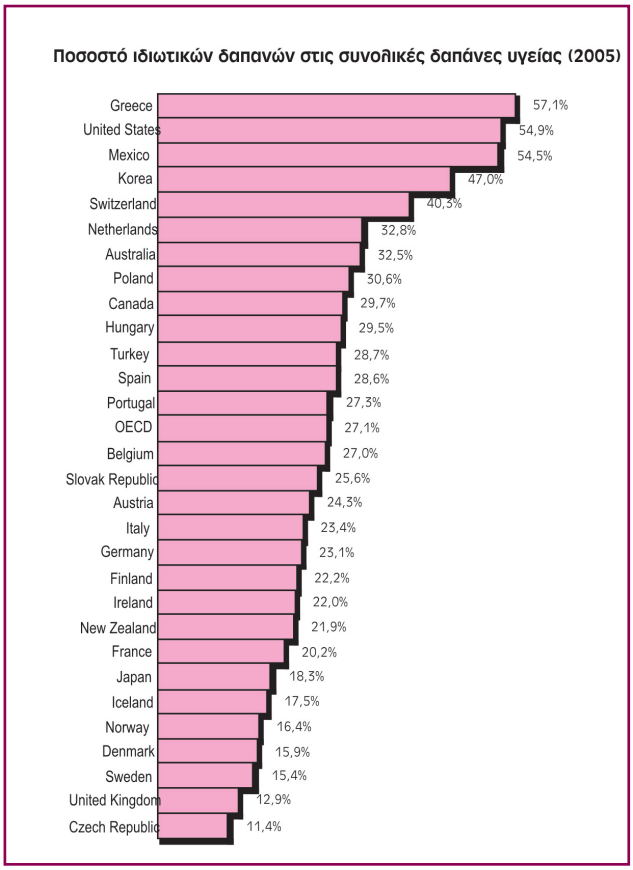

Η υπαναχώρηση της ΔΟΕ

- Προωθεί την αναθεώρηση των Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας που αναφέρονται στην κοινωνική ασφάλιση,
- Προτείνεται η ιδιωτικοποίηση μεγάλου εύρους κοινωνικών υπηρεσιών (ΔΟΕ, Bertozzi 2006),
- Αναπτύσσει τη θεωρία των αποκαλούμενων Microfinance Institutions που είναι θεσμός υποκατάστασης της κοινωνικής ασφάλισης (κυρίως στο χώρο της υγείας, ILO 2006).



Δραστηριότητες ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

➜ 17-8 Ιουλίου 2008.

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ (Χρ. Τριανταφύλλου) συμμετείχε με άλλες συνομοσπονδίες μέλη της ΣΕΣ (CGIL Ιταλίας, NSZZ Solidarnosc Πολωνίας, και TUC Hv. Βασιλείου), σε συνάντηση εργασίας του Ευρωπαϊκού Συνδικαλιστικού Ινστιτούτου (ETUI–REHS) στην Ρώμη, για την προετοιμασία κύκλου σεμιναρίων συνδικαλιστικής επιμόρφωσης για νέα συνδικαλιστικά στελέχη, με τίτλο: «"Εκπαίδευση μελλοντικών ευρωπαϊκών συνδικαλιστικών στελεχών2008-2009».

➜ 117 Ιουλίου 2008.

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Καψάλης Απόστολος) σε ημερίδα που διοργάνωσε το Εργατικό Κέντρο Καλαμπάκας με θέμα «Ευέλικτες μορφές απασχόλησης στην Ελλάδα». Το θέμα της εισήγησης ήταν, «Ευελιξία και ασφάλεια στην εργασία(flexicurity)/ Μύθοι και Πραγματικότητα».

➜ 19 Σεπτεμβρίου 2008.

Συμμετοχή του ΙΝΕ/ΓΣΣΕ-ΑΔΕΔΥ (Χρήστος Τριανταφύλλου), σε συνάντηση εργασίας σχετικά με τον σχεδιασμό σεμιναρίων με θέματα την Παγκοσμιοποίηση και την Αειφόρο Ανάπτυξη. Τα σεμινάρια, πρόκειται να διοργανώσει το ETUI-RESS σε συνεργασία με το Διεθνές Εκπαιδευτικό Κέντρο της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ACTRAV-ILO).

➜ 110 Σεπτεμβρίου 2008.

Συμμετοχή του ΙΝΕ/ΓΣΣΕ-ΑΔΕΔΥ (Χρήστος Τριανταφύλλου) στη συνεδρίαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Συνδικαλιστικού Ινστιτούτου ETUI-RESS/EDUCATION στις Βρυξέλλες, για τον απολογισμό και προγραμματισμό των δραστηριοτήτων του επόμενου έτους.

➜ 118 - 19 Σεπτεμβρίου 2008.

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Καψάλης Απόστολος) στο Συνέδριο που διοργάνωσε το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο «Διαχείριση της Διαφορετικότητας στον Εργασιακό Χώρο», στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL με θέμα «Η Διαφορετικότητα στην Εργασία και την Κοινωνία. Επενδύοντας στο Μέλλον». Το θέμα της εισήγησης ήταν, «Η δύναμη της διαφορετικότητας».

➜ 122 Σεπτεμβρίου 2008.

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Χρήστος Τριανταφύλλου) σε ημερίδα που διοργάνωσε η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος στην Αθήνα, με θέμα «Κοινωνικός Διάλογος & Στρατηγική της Λισαβόνας». Το θέμα της εισήγησης ήταν «Στρατηγικές της Λισαβόνας : ένα Ευρωπαϊκό όραμα χωρίς ευρωπαϊκές πολιτικές

➜ 125 Σεπτεμβρίου 2008.

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Καψάλης Απόστολος) σε ημερίδα που διοργάνωσε το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου με θέμα: «Σύγχρονες προοπτικές ένταξης ευπαθών ομάδων». Το θέμα της εισήγησης ήταν «Μορφές απα-

σχόλησης και δικαιώματα των μεταναστών και των προσφύγων στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα».

➜ 130 Σεπτεμβρίου 2008.

Ο Επιστημονικός Διευθυντής του ΙΝΕ Σάββας Ρομπόλης και ο Α. Ταργουτζίδης, συμμετείχαν ως κεντρικοί εισηγητές στο 4ο διεθνές συνέδριο που διοργάνωσε το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε), με θέμα «Πρόληψη εργατικών ατυχημάτων σε ένα μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον». Το θέμα εισήγησης ήταν «Ο επαγγελματικός κίνδυνος στις ευέλικτες μορφές απασχόλησης στην Ελλάδα».



